

szolgáltatás után, a felvásárlási áron felül, az ellenérték részeként kompenzációs felárra jogosult.

A kompenzációs felárra jogosultság feltételei:

Azt, hogy az áfa szempontjából mely – saját vállalkozásában előállított – növénytermelési, állattenyésztési termékek értékesítése, illetve mely – az adóalany saját tárgyi eszközének használatával végzett – szolgáltatása után jogosult egy adóalany kompenzációs felárra,

- az Áfa tv. melléklete határozza⁵⁴ meg,
- emellett egyéb feltételeknek (vállalkozás nagysága, egyéb tevékenységeknél a mezőgazdasági tevékenységből származó bevételt túlnyomórészt kitevők aránya stb.) is meg kell felelni,
- a termék vásárlójának, a szolgáltatás igénybevevőjének is olyan személynek kell lenni, akire, a kompenzációs felár terhelhető.

A feltételek teljesülésével a különleges jogállás a törvény erejénél fogva, vagyis ez irányú választás nélkül is megilleti az adóalanyt.

A mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany meg is változtathatja különleges jogállását. **A különleges jogállásáról lemondhat**, és helyette választhat például általános szabályok szerinti adófizetést, **amit be kell jelentenie a NAV-hoz, és attól a változtatást követő második adóév végéig nem térhet el.**

Fontos, hogy az általános szabályok szerinti adómegállapítás vagy – ha annak törvényi feltételei fennállnak – az alanyi adómentesség választásának bejelentésekor, az arra rendszeresített nyomtatványon jelölni kell a mezőgazdasági tevékenységgel kapcsolatos különös jogállásról történő lemondást is.

A különleges jogállású mezőgazdasági termelőnek – amikor kompenzációs felárra nem jogosult – számlát vagy nyugtát kell kiállítania: így, ha például nem adóalany magánszemélynek vagy másik különleges jogállású termelőnek értékesít, értékesítését számlával vagy nyugtával kell bizonylatolnia. Emellett adófelszámítási és bevallási kötelezettsége is van, ha nem választott alanyi mentességet ezekre a tevékenységeire.

A mezőgazdasági tevékenység adózásával kapcsolatos bővebb tájékoztatást a 06-os számú információs füzet tartalmaz.

2. Használt ingóságokra, műalkotásokra, gyűjteménydarabokra és régiségekre vonatkozó különös szabályok⁵⁵

---

⁵⁴ Áfa tv. 7. számú melléklet.

⁵⁵ Áfa tv. XVI. fejezet.

Főszabály szerint a viszonteladó,⁵⁶ a használt ingóság kereskedelmével foglalkozó adóalany – a különös szabályozás feltételeinek megfelelő termékek értékesítése után – az adóalapot az árrés, azaz az értékesítési és a beszerzési ár különbsége alapján állapítja meg. Ez az **egyedi nyilvántartáson alapuló módszer**.⁵⁷

A viszonteladó dönthet azonban úgy is, hogy a fizetendő adó összesített alapját az azonos adómérték alá eső termékeknek az adómegállapítási időszakra összesített árréstömege alapján állapítja meg. Ez a **globális nyilvántartáson alapuló módszer**.⁵⁸ Ezt a választását előzetesen be kell jelenteni a NAV-hoz. Ha a globális módszer alkalmazását választotta, attól a választás évét követő naptári év végéig nem térhet el. A globális nyilvántartáson alapuló módszer nem alkalmazható az 50.000 forint beszerzési árat meghaladó termékekre.

A viszonteladó így a használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab, régiség beszerzéséhez – ideértve a Közösségi beszerzést is –, importjához kapcsolódó előzetesen felszámított adót nem vonhatja le, és csak olyan számlát bocsáthat ki, amelyben áthárított adó, illetve „visszaszámított” kulccsal meghatározott százaléktérlek nem szerepel.

A különös adózási mód nem terjed ki a viszonteladó valamennyi ügyletére, csak azokra, amelyekre az Áfa tv. feltételei⁵⁹ fennállnak, vagyis amikor a használt ingóságot, műalkotást, gyűjteménydarabot vagy régiséget a viszonteladónak a Közösség területéről

- nem adóalany személy/szervezet, vagy
- olyan adóalany, akinek értékesítése az Áfa tv. 87. §-a szerint, a levonási jog korlátozására vonatkozó rendelkezések miatt mentes az adó alól, vagy
- másik viszonteladó értékesítette, vagy
- alanyi adómentes státuszú adóalany tárgyi eszközét értékesítette.

A belföldön nyilvántartásba vett viszonteladó előzetes bejelentés alapján dönthet úgy is, hogy tevékenysége egészére nem alkalmazza a különleges eljárást, hanem például az általános szabályok alapján adózik. Ezt a döntését a tárgyévvel megelőző naptári év utolsó napjáig kell bejelenteni a NAV-hoz.⁶⁰

A nyilvános árverés szervezője a különbözet szerinti adózásról nem mondhat le, számára kötelező a különös szabályok, azaz a rá vonatkozó árrésadóztatás alkalmazása.⁶¹

---

⁵⁶ Áfa tv. 213. § (1) bekezdés e) pont.

⁵⁷ Áfa tv. 217. §.

⁵⁸ Áfa tv. 218. §.

⁵⁹ Áfa tv. 216. §.

⁶⁰ Áfa tv. 224. § (1) bekezdés.

⁶¹ Áfa tv. XVI. fejezet 3. alfejezet.